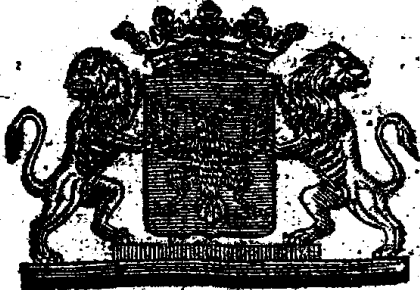

ARNHEMSCHE

Zaterdag

COURANT.

den 21 November.

TURKIJE.

Volgens eenen brief uit Konstantinopel, van den 27^{den} October, zouden de Russen hun smaldeel met den grootsten spoed uitrusten en een aantal transportschepen reeds naar Sebastopol afgezonden zijn. Een tartaar heeft uit Tarpout, het hoofdkwartier des legers van Azië, de tijding gebragt, dat *Asir-pacha* een gevreesd Kardisch hoofd gevangen genomen heeft, en dat de andere gainsurgeerde volksstammen zich waarschijnlijk spoedig onderwerpen zullen. — Er loopt een gerucht te Konstantinopel, dat er eene soort van verstandhouding tusschen Frankrijk en Rusland heerschen zou, om het onlangz tusschen de Poort en Engeland gesloten *conventie* tegen te werken.

Konstantinopel, 31 October. Het Engelsche eskader heeft, met achterlating van eenige schepen, de haven van Smyrna verlaten, om zich naar *Aden* te begeven. De Turksche vloot ontving bevel in onze haven terug te keeren. Uit Perzië wordt gemeld, dat de shah reeds in Teheran aangekomen is, waar men ook den Britschen gezant, den heer *Mao-Neill* binnen weinig dagen verwachtte. De krijgstoerusting der Russen aan den Kaukasus zijn gestaakt.

MEXICO.

In eenen brief uit Philadelphia van 20 October leest men: »Ik heb zooveel eene menigte van Mexikaansche dagbladen doorloopen. Zij zijn vol plaatsen, welke den jammerlijken toestand dier republiek luid verkondigen. Eene bende van 60 roovers, wel gewapend en wel bereden, plunderde den 17^{den} September eene *conducta*, die met eene groote waarde aan zilver van de hoofdstad naar de kust op weg was. Die bende moet slechts een gedeelte uitmaken van een regelmatig georganiseerd rooverleger. De regering is zwak, en de bewoners der stad Mexico zien de Fransche blokkade van Vera-Cruz met onverschilligheid toe. Moord, brandstichting en roof vervullen het land met ondeugden, ellende, regeringloosheid en verarming.

RUSLAND.

St. Petersburg, 10 November. De keizerlijke familie, die nog voortdurend te Zarskoje-Zelo verblijf houdt, kwam in den loop dezer week voor eenige dagen in de residentie, en met haar de hertog van Leuchtenberg. Dinsdag verscheen de familie in den nationalen schouwspel, waar *Taglioni* in *La Nymphe du Danube* danste. De keizerlijke familie werd met luide toejuichingen ontvangen.

— De *Hamb. Correspondent* meldt uit St. Petersburg de op handen zijnde verlovings van H. K. H. de grootvorstin *Maria* met zijne doorluchtigheid den hertog *Maximiliaan Eugenius August van Leuchtenberg*. Het huwelijk zal, naar men verneemt, in Julij plaats hebben.

DUITSCHLAND.

Leipzig, 15 November. Laatsleden nacht had hier een droevig voorval plaats. De bakker *Johan Gottfried Wieszke* werd in zijn huis in de Nicolai-sstraat beroofd en vermoord. De schrik der bewoners onzer stad is des te grooter, omdat de woning, waar het misdrijf gepleegd is, in het midden der stad staat. — Dezer dagen is de schoone vrouw van den bontwerker ..., moeder van twee kinderen, met een student ontloopen. Zij waren voornemens zich naar Amerika te begeven; de student werd evenwel nog in tijds door een zijner vrienden teruggehouden en liet de jonge vrouw aan haar lot over. — Omdat de misdrijven en zedeloosheden, in Frankrijk gepleegd, meer algemeen bekend gemaakt worden, verbeeldt men zich dikwerf dat de moraliteit in Duitschland veel beter is. Eene meerdere bekendheid met deszelfs strafregtelijke statistiek zou tot andere gevolgtrekkingen leiden.

Frankfurt, 15 November. De heer *Durand* houdt ook dezen winter hier letterkundige voorlezingen en heeft die reeds aangekondigd. Dit weersprek het gerucht, dat hij als redacteur van een nieuw blad naar St. Petersburg zou vertrekken.

PRUISSEN.

De *Kölnische Zeitung* van den 21sten dezer behelst de volgende bekendmaking: »Voorgevallen miltzuchtige wederspanningheid tegen schildwachten en buitenposten, heeft het ondergeteekende generaal-kommando de volgende besluiten, dat de buitenposten scherp laden en bij voorkomende gelegenheid, tot ophouding van het hun verschuldigd ontzag, gebruik van hun wapen zullen maken; hetgeen hierbij tot algemeene waarschuwing bekend gemaakt wordt.

Wanneer daarentegen schildwachten de hun ter handhaving der orde toekomende rechten te buiten gaan, zoo zal de klagt tegen zoodanigen schildwacht door de vestings- en garnizoens-kommandanten naauwkeurig onderzocht, en na bevinding van schuld bij den aangeklaagde streng volgens de wetten gestraft worden.

Cölnen, 14 November. De kommanderende generaal von Borstell.

FRANKRIJK.

Parijs 19 November Het *Journal des Debats* behelst heden een artikel, ten betooge, dat in de tegenwoordige gesteldheid van Europa er aan geene gewapende tusschenkomst in Spanje kan gedacht worden. Hetzelve

erkent, dat voor eenige jaren het tijdstip daartoe gunstig was, doch dat sedert gebeurtenissen hebben plaats gegrepen en moeilijkheden zijn ontstaan, waardoor die maatregel onmogelijk is geworden.

PARLEMENTAIRE CORRESPONDENTIE. Parijs, 20 November. Alle Parijsche dagbladen van heden behelzen het adres van de Belgische kamer van vertegenwoordigers aan den koning. Groot is de ophef, welken zij van dit adres maken, met betrekking tot hetgeen hetzelfde bevat omtrent de geschenken met Nederland. Groot zijn ook de lefschijningen aan de leden dier kamer, wegens de door hen gevoerde taal. Maar hier is het publiek nog geïnteresseerd aan de grootspraak der Belgen en aan hunne vrees voor alle geschenken, dat er ook ongeloofigen worden gevonden, ten aanzien van de mogelijkheid, om, in geval van nood, dierzake mannen, welke thans zoo luid spreken, op hunnen post te vinden; want, het is iets anders, zulke taal te voeren in eene vergaderzaal, dan wel onder het schroot van den vijand. — Hoe het ook zij, de vrienden van Nederland, en er zijn er hier veel onder de mannen van bedaardheid en verstand, betreuren het, dat nu koning niet vroeger zijne toestemming aan de 24 artikelen gegeven heeft. Alles zoude nu reeds sedert 6 jaren afgedaan zijn, en zoo wel de handel als de landelijke financiën zouden van beide zijden daarbij hebben gewonnen.

— Het Fransche gouvernement heeft nu door den *Moniteur Parisien*, over den bij den tuin der Tuilleries gepleegden moord, het navolgende doen plaatsen:

»De naam van den ongelukkigen persoon, welke langs het hek der Tuilleries gevallen is, is thans bekend. Hij was grenadier bij het 58ste regiment infanterie van linie; zijn naam is *Nikolaas Fohr*, en hij was 25 jaren oud. Hij was met verlof te Parijs en op de boulevard de la Madeleine, bij een zijner bloedverwanten, woonachtig.

»De koning, vernomen hebbende, dat de vader van dit ongelukkig slachtoffer bijna in armoede verkeerde, heeft aan denzelfden 1000 fr. doen uitreiken en bepaald, dat hij jaarlijks een onderstand van 300 fr. zoude genieten.

— Wij hebben dezer dagen gesproken van eene reis van den hertog van Orleans naar Compiègne. In verband met hetgeen door ons toen werd gemeld, kunnen wij het volgende uit den *Courier de Lyon*, een ministerieel blad, er bij voegen:

»Het regiment artillerie, te Lyon in garnison, heeft bevel ontvangen om deszelfs 4de batterij, op den voet van oorlog georganiseerd, naar de Noordelijke grenzen te doen vertrekken. Die batterij zal te Besançon materiele overnemen, en vervolgens naar St. Michel vertrekken.

»Eene andere batterij van hetzelfde regiment naar het Oostelijk leger gezonden, moet ook naar het Noorden vertrekken. De twee batterijen, welke van Valence en Toulouse alhier aangekomen zijn, moeten ook naar Besançon vertrekken. Wij vernemen, dat andere batterijen uit Besançon, naar Bourgues en Rennes gedetacheerd, ook bevel hebben bekomen om zich naar de Noordelijke grenzen te begeven.

Waarom deze beweging op een oogenblik dat de hertog van Orleans de Noordelijke grenzen genaderd is, en de maarschalk *Gérard* het Belgische leger gaat bezoeken? Zoude dit nog eene der vruchten zijn van het dralen in Noord-Nederland.

— Het ministerieel weekblad: *La Revue de Paris*, spreekt het gerucht tegen, dat het ministerie een nieuw ontwerp tot converteren der renten aan de kamers zoude willen aanbieden.

— De maarschalk *Soult* is te Parijs aangekomen, doch wil geen portefeuille op zich nemen.

— De heer *Thiers* en zijne familie is den 14^{den} te Marseille aangekomen; vele festiviteiten zullen aldaar, ter eere van den gewezen raads-president, plaats hebben. Men had gezegd, dat de heer *Thiers* de ont-ruiming van Ancona had afgeraden, en dat dienvolgens een stoomvaartuig uit Marseille gezeild was, om aan het Fransche smaldeel, bestemd om de Fransche troepen van Ancona aan boord te nemen, tegenbevelen te doen geven; maar het blijkt dat dit gerucht geheel ongegrond is.

— De kamer van koophandel te Marseille, onvergenoegd zijnde over de handelingen van den minister van koophandel jegens haar, heeft in massaderzelver ontzag gevraagd.

— Het *Journal* leest in den *Memorial Bordelais*:

»Wij vernemen, dat er hoogst belangrijke mededeelingen van wege Spanje aan de overige drie mogendheden, welke het traktaat der viervoudige alliantie hebben ondertekend, zijn gedaan. Het gemodereerd Spanje, dat is het kabinet van den hertog de *Frias*, wil, vóór en al eer aan de revolutionairen deszelfs plaats in te ruimen, alnog beproeven het vaderland door middel van vreemde hulp te redden. De hertog de *Frias* wendt zich tot deze drie mogendheden, op het oogenblik dat de kamers hare werkzaamheden aanvangen. Men zegt, dat de klagten van het officieel Spanje daarenboven door de doorluchtige hand van eene koningin, bij eenen eigenhandigen brief aan een' magtigen koning, zonden zijn ondersteund.

— Den 9^{den} dezer maand is het *Théâtre de la Renaissance* met het nieuwe drama van *Victor Hugo*, *Ruy-Blas*, geopend. Het théâtre is fraai en smaakvol gedecoreerd. De élite der hoofdstad woonde de voorstelling bij; in het parterre had *Hugo's* aanhang de bovenhand. Inhoud van het stuk is kortelijk de volgende: De markies van *San-Cruz*, dien de koningin van Spanje wegens trouwloosheid van aanzien eene harer dames verbaande, wrekt er zich over door eenen laai. De

Blas, een schoon jong man, verkleed en onder eenen voornamen titel ten hove in te voeren. *Ruy-Blas* bemint de koningin, wordt eindelijk door haar hemind en tot eersten minister verheven; dan treedt *Santa-Cruz* weder te voorschijn en ontdekt aan de koningin, dat haar gunsteling een fakkel is. Deze antwoordt hem:

*Monseigneur, nous faisons un assemblage infâme,
J'ai l'habit d'un duc, et vous en avez l'âme!*

daarop ontruft hij hem den degen, doot hem en vergiftigt zich onder de ogen der koningin. — Het stuk behelst, gelijk al de drama's van *Victor Hugo*, groote schoonheden en onbegrijpelijke absurditeiten. Vooreerst is er in de geschiedenis niets bekend van de lakkeienliefde. *Maria Anna von Pfalz Neuburg* was eene goede vorstin, die zich aan het stijve hof van den laatste spaanschen *Habsburg* verveelde, en door eene vriendin, die haar uit Duitschland gevolgd was, de gravin van *Berlepsch*, beheerscht werd. Toen *Karel II*, de vroegrijpe grisaard, in zijn 39de jaar kinderloos zijn einde naderde en de mededinging om de groote erfenis begon, nam de Fransche gezinde partij zulke maatregelen, dat mevrouw *Berlepsch* het aadzaam oordeelde de gewonnen schatten in te pakken en het veld te ruimen. *Karel II* stierf den 1sten November 1700; zijne weduwe overleed in 1740; thans, na ongeveer 100 jaar, moet zij te Parijs op het toneel verhaald worden op eenen lakkei, die haar hart wint met bloempjes vergeetmijnet, en eene verlatende *Margale*, die eenige waschvrouwen onder hare voners zinget.

*A quoi bon entendre
Les oiseaux des bois;
L'oiseau le plus tendre
Chante dans la nuit.*

*Ou'avril renouvelle
Ce jardin en fleur,
La fleur la plus belle
Fleurit dans ton coeur.*

*Que Dieu montre ou voile
Les astres des cieux,
La plus pure étoile
Brille dans tes yeux.*

*Cet oiseau de flamme,
Cet astre du jour,
Cette fleur de l'âme
S'appelle l'amour.*

In een toneel wordt de toestand van Spanje tijdens *Karel II* geschilderd; de kleuren echter der treffende schilderij zijn van heden. *Victor Hugo* heeft zijnen lakkei-minister eene redevoering in den mond gelegd die grooten indruk maakte, omdat zij het verval en de regeringeloosheid van 1838 dichterlijk beschrijft. Zie hier eenige der voortreffelijke regels: den staats-raden wordt toegevoepen:

*Ce grand peuple espagnol aux membres énervés,
Qui s'est couché dans l'ombre et sur qui vous vivez,
Aspire dans cet autre ou son sort se termine,
Triste comme un lion mangé par la vermine.
Charles-Quint! dans ces temps d'opprobre et de terreur,
Que fais-tu dans ta tombe, oh puissant empereur!
Oh! leve toi! viens voir! — Les bons font place aux pires;
Ce royaume effrayant, fait d'un amas d'empires,
Penche — il nous faut ton bras! au secours Charles-Quint!
Car l'Espagne pâlit! car l'Espagne s'éteint!
Hélas! ton héritage est en proie aux vendeurs;
Des rayons, ils en font des piastres! Tes splendides,
On les souille! ô géant! se peut-il que tu dormes;
Ton nom meurt, et voilà qu'un tas de nains difformes
Sur ta dépouille auguste accroupi sans effroi,
Se taillent des pourpoints dans ton manteau de roi.*

BELGIE.

Brussel, 21 October. Gisteren, bij de opening der zitting, heeft de president aan de kamer het antwoord kennelijk gemaakt, hetwelk door den koning aan de commissie, welke hem het adres heeft aangeboden, is gegeven. Z. M. heeft zich aldus geuit:

»Mijne heeren, de eenstemmigheid der gevoelens, welke het land te kennen geeft, is een zeker teken van deszelfs onveranderlijke gehechtheid aan zijne nationaliteit en van deszelfs liefde voor zijne instellingen.

Ik ontwaar met genoegen, dat de pogingen van mijn gouvernement, ter ontwikkeling van de openbare welvaart en van alles wat het vaderland tot eere verstrekt, naar waarde worden geschat.

Ik ontvang met voldoening, mijne heeren, de verzekeringen, welke de kamer der vertegenwoordigers mij geeft, wegens hare hulpvaardigheid tot al de maatregelen, welke door de behoeften des lands mogten worden gevorderd.

De kamer heeft zich vervolgens bezig gehouden met de discussie over de conceptwet op het zegel, nadat door den minister van buitenlandse zaken twee ontwerpen van wet betrekkelijk de met Frankrijk en de Ottomaansche Porte gesloten handels- en scheepvaarts-traktaten waren aangeboden.

— Bij koninklijk besluit van 19 dezer worden de thans als reserve naar hunne haardsteden gezonden lotelingen van 1837, tegen 15 December aangaande, ter beschikking gesteld van de commandanten der provincien, en naar hunne respectieve korpsen gedirigeerd te worden, bij welke zij in active dienst zullen treden.

— De debatten voor de correctionele regtbank te Leuven in de zaak van *S. L. Ries* zijn eergisteren begonnen en gisteren afgesloten. Het getuigenverhoor heeft verder niets nieuws oplevert. De beklaagde bleef volhouden, dat de bewuste telegrafische depesche hem op straat door eenen onbekenden persoon was gegeven, toen hij naar het bureau van den Belgisch-ging. Morgen zal de regtbank uitspraak doen, zoo wegens de geopperde incompetantie als ten principale.

— Men meldt dat de meeningen in het kabinet van prins *Leopold* verdeeld zijn, ten aanzien der staatkundige aangelegenheden; — dat de heeren *Ernst* en *de Haert* van geen afstand van grondgebied willen hooren; — dat de heer *de Thaux* in dat opzigt meerderen tegenstand wil bieden, dan men van zijn bekend karakter verwachtte, doch dat de heeren *Nottholt* en *Willmar* niet ongehoogen zouden zijn om toe te geven. — Indien het bewind niet voldoet aan het verlangen dergenen, die begrijpen, dat België in dit oogenblik vol met honnen, wordt de heer *de Merode* gedoodverfd als het hoofd der oppositie in de kamer der gedeputeerden.

NEDERLANDEN.

's Gravenhage, 10 November. Bij de hervatting der werkzaamheden den 28sten dezer, zal de Tweede Kamer een aanvang maken met de beradslaging over het ontwerp eener suppletoire begroting voor het loopen-de jaar. — Tegen dien tijd zullen denkelijk de antwoorden der regering op de in de afdeeling gemaakte bedenkingen omtrent de begrotings-wetten, bij de kamer inkomen, zoodat alsdan de beradslagingen achtereenvolgens zullen kunnen plaats hebben.

PARTICULIERE CORRESPONDENTIE. 's Gravenhage, 22 November. UEd. zal ontwaard hebben, dat de dagbladen der residentie, alsmede der hoofdstad hardnekkig zwijgen betrekkelijk de maatregelen, die 's rijks schatkist voor een goed gedeelte van de aanzienlijke opofferingen, welke het monopolie der handelsmaatschappij haar oplegt, zullen ontheffen. Het blijft in het midden gelaten, waaraan deze achterhoudendheid is toe te schrijven, hetwelk al hetgeen de belangen der handelsmaatschappij bedreigt en waarvan de algemeene bekendheid op den beursprijs van de aandelen nadeelig zoude kunnen werken. — Intusschen verneem ik uit dezelfde goede bron, aan welke het vroeger berigt is verschuldigd, dat eenige zeer hoog geplaasde mannen, waaronder zelfs degenen, wiens kundig oordeel ten deze mischien meer dan dat van eenig anderen achtung verdient, in het gevoelen deelen, dat 's rijks schatkist door de meest mogelijke beperking der voordeelen van het genoemde particulier ligchaam behoudtigstijft te worden.

Daar de Staten-Generaal, zoodanig een ligchaam, eenigzins meer bekend geworden is afereel der financiële gesteldheid van het rijk en de daaraan geknoopte bedenkingen voor het toestaan eener nieuwe geldleening huiveren, al voert deze ook den naam van »ten laste der overvloedige bezittingen», terwijl echter aan de andere zijde de noodzakelijkheid van aoodanige leening voorhanden is, zoo zoude dit aanbeiding kunnen geven om de gedachte verhandelingen te bespoedigen, ten zinde zoo doende met en benevens de nieuwe niet aanzienlijke bezwaren ook eenige baton aan het rijk te verschaffen.

AMSTERDAM, den 22 November,

Beurs van 21 November.

Aanvankelijk loonden onze inlandsche fondsen eene neiging tot prijzering, en werden verschillende postjes Integralen a 53½ afgebeten; op het eind der beurs echter herstelden zich de prijzen wederom, en bleven bijna geheel als gisteren.

In oude aandelen Handelsmaatschappij heerschte vrij wat beweging: geopend op 176½ a 1, viel de prijs spoedig tot 175½, herstelde zich tot 175½, viel tot 175½, en bleef 175½.

Van Spoorweg aandelen valt heden alleen eenige meerdere vastheid te vermelden; tegen de prijzen, waartoe dezelve gisteren gedaald waren, loonden zich heden koopers; Haarlemmer Spoorweg bleven 97: en bestaen voor den achteruitgang der laatstgenoemde geene bepaalde oorzaak; de trage vorderingen, welke men door de aanhangige processen bespeurt, geven mischien aanleiding tot deze flaauwheid; er liep ook een gerucht, dat de directie genoodzaakt zoude zijn op nieuw geld te vragen, doch daaraan wordt weinig geloof gehecht.

Van vreemde fondsen bleven Ardoins vrijnand; Russische en Oostenrijksche vast.

Prijzen ten 4½ uur.

Holland. 2½ pCt. 53½; 5 pCt. 101½ a 1½; Kansbiljetten 23½; 4½ pCt. Syndikaat 95½; 3½ dito 79½ a 1½; oude aandelen Handelsmaatschappij 175½ pCt.; 5 pCt. Oostindie 99½ a 1½; Rijn-spoorweg 103; Haarlemmer spoorweg 96½ gebleven na 95 geopend te zijn.

Spanje. Ardoins 16½ a 1½; groote stukken 15½.
Rusland. Oude Russen 105½ a 1½; nieuwe 105½; van 1831 en 1833 98½; Roebels 69½.

Oostenrijk. 5 pCt. Metalliek 103½ eenige stukken gedaan.

Beurs van 22 November.

Uit gebrek aan nieuwstijdingen was, over het algemeen, de omzet in publieke effecten van geene groote beteekenis.

Inlandsche fondsen bleven iets flaauwer dan gisteren. Van vreemde effecten waren Spaansche heden wederom tot verlangde prijzen aangeboden, zonder dat evenwel eene bepaalde oorzaak daarvoor bestaat; de houders worden ongeduldig en velen zoeken zich van hunne stukken zelfs tot deze lage prijzen te ontdoen; de verkoopen hadden voor Belgische rekening plaats; voor inlandsche rekening werd nog al iets gekocht.

Prijzen ten 4½ uur.

Holland. 2½ pCt. 53½; 5 pCt. 101½ a 1½; Kansbiljetten 23½; 4½ pCt. Syndikaat 95½; 3½ pCt. dito 79½; oude aandelen Handelsmaatschappij 175½; 5 pCt. Oostindie 99½ a 1½; Rijn Spoorweg 103 a 1½.

Spanje. Ardoins 16½ a 1½.
Rusland. Oude Russen 105½; nieuwe 105½ a 106; Russen van 1831 en 1833 98 a 1½.

Oostenrijk. 5 pCt. Metalliek 103½; 5 pCt. Weener bank bij Call 102½; 4 pCt. dito 94.

Zutphen, 23 November. Uit het voor recht door medegedeelde zestal van predikanten, heeft de kerkeraad alhier gisteren avond een drietal geformeerd; daarop gebracht de heeren *Jas te Parmetent*, *Stuiter te Voorschoten* en *Griethuizen te Saeak*, en daarmede dadelijk den wel eerwaarden zeer geleerden heer *GRIETHUIZEN* beroepen.

Mengelwerk.

III.

De voorbeelden verkondigen het lride: Lang kan het niet meer duren!

(Ingezonden.)

In een der jongste vertoogen van de *Arnhemse Courant* was aange-merkt, dat sedert de herstelling van den algemeenen vrede de financiën der

groote constitutionele staten, Noord-Amerika, Engeland en Frankrijk zich aanzienlijk gebeterd hebben — echter die van het constitutionele Nederland niet.

Ook de financiën der absoluut-monarchale staten, die van Rusland, Oostenrijk en Pruisen zijn gedurende dit tijdvak als nieuw geschapen — die van het koninklijke Nederland niet.

Men hadde kunnen aanmerken, dat in de laatste vijftien jaren ook de geldzaken van het koninkrijk Napels en van al de Duitsche Bondsstaten bloeiend zijn geworden, met uitzondering alleen van het rijk, waartoe een dier bondsstaten, het groothertogdom Luxemburg, behoort.

Daarentegen zijn in ditzelfde tijdvak schier al de Zuid-Amerikaansche staten, en in Europa: Griekenland, Spanje en Portugal in gebreke gebleven, aan hunne verbindtenissen jegens de staatsschuldeischers te voldoen. Nederland daarentegen heeft, met uitzondering van het onbepaald uitstel der betaalbaar geweest zijnde losrenten, tot heden zijne betalingen niet geschorst.

Nederland behoort derhalve noch tot de klasse der staten, die hunne financiën hebben verbeterd, noch tot de klasse van hen, die zich failliet hebben verklaard, maar vorint op zich zelve eene eigene klasse — een schakel tusschen de beiden, zoo als dan ook de prijs der Nederlandsche effecten in het midden tusschen beiden zweeft, wordende (bij vergelijk met den stand der 3 of 4 pCt. effecten) de twee en een half pCt. jaarlijksche rente van Oostenrijk, Pruisen en Frankrijk met ruim 66½, van Engeland met 77—78, die van Nederland echter slechts met 53—54 betaald, terwijl die der voornoemde faillite staten veel minder gelden.

Daar volgens de ondervinding zoodanige midden-toestand op den duur zekere beslissende keer moet nemen, zoo doet zich de gewichtige vraag op, onder welke klasse Nederland met den tijd zich zal rangschikken.

Onder de eerste klasse zal het bezwaarlijk zijn. Immers, tijdens de vereeniging met België, toen door 6½ miljoen zielen in een jaarlijksch uitgaven-budjet van p. m. 83 miljoen gulden was te voorzien, kon dit niet zonder telkens nieuwe geldleeningen geschieden. Hoe ware het nu mogelijk na de afscheiding der zuidelijke provinciën, thans, daar derdehalf miljoen zielen, dat is naauwelijks twee vijfde van de vroegere bevolking, met uitgaven bezwaard zijn, die, volgens de begrootingswetten, wel is waar, slechts 45 miljoen, maar volgens eene meer naauwkeurige berekening (men zie de *Arnhemsche Courant* van den 27sten October), ruim 74 miljoen gulden jaarlijks bedragen. Al wilde men daarvan ook het zoogenaamde Belgische schuldaandeel van f 8,400,000 en de buitengewone kosten voor oorlog en marine met f 10,137,700 in afrekening brengen, zoo blijven evenwel nog 56 miljoen, waarbij moeten gevoegd worden p. m. 10 miljoen voor het amortisatie-syndicaat, dus te zamen 66 miljoen, hetgeen met eene som van p. m. 172 miljoen gulden voor eene bevolking van 6½ miljoen zielen overeenkomt. — Het is derhalve de andere klasse, die de oplettendheid bijzonder moet wekken.

In den zomer van het jaar 1835 schreef de schatrijke Londensche bankier van eenige Zuid-Amerikaansche staten aan een vertrouwd vriend in Duitschland, die eenigen twijfel nopens de soliditeit der leeningen had doen bijken: » *Ihre Sorge ist durchaus unbegründet. Columbia und Mexico sind junge Staaten, die vorerst Credit bedürfen, doch mit der Zeit ihre Finanzen gewiss consolidiren werden. Es wird ihnen nicht an der nöthigen Unterstützung von hier aus fehlen. Eine Suspension in Erfüllung der gegen die Bondholders eingegangenen Verbindlichkeiten gehört in 's Reich der Unmöglichkeit.* »

Zes maanden daarop waren en de schatrijke bankier en Columbia en Mexico in staat van faillissement.

Toen in het begin van het jaar 1830 de Spaansche Gaceta eene geheele reeks van koninklijke besluiten verkondigde, schijnbaar met het doel, om de financiële gesteldheid van het rijk te verbeteren en aan de houders van Spaansche effecten grooteren waarborg te verzekeren, gaf zoodanig houder aan een der aanzienlijkste, destijds bij de Spaansche zaken bijzonder betrokkene Parijsche huizen zijne vrees daarvoor te kennen, dat achter al die schooaklinkende besluiten slechts nieuwe leeningen schuldten, die moeilijkelijk zouden te plaatsen zijn. Zie hier letterlijk het antwoord: » *Rassurez-vous, monsieur! Les nouveaux emprunts, dont l'annonce paraît vous inquiéter, seront bientôt classés; il ne manquera pas des bailleurs à un pays aussi riche et fertile, en un mot, à un pays avec autant de ressources que l'Espagne, tant qu'il remplira rigoureusement ses engagements. Sous ce rapport les nouveaux crédits ne peuvent que fortifier ses finances. Aussi surpasserons-nous bientôt les Ducats.* » (Dit laatste wil zeggen: de Perpetuëlen zullen weldra den prijs der Napelsche effecten bij FALCONET, die toen 82 à 83 pCt. was, overschrijden.) Inderdaad las men naauwelijks drie maanden later in het Parijsche beursberigt: » *Les Pistres ont encore monté d'un pour cent; elles ont été négociées de 83 à 84, pour fin prochain l'on a offert 88 dont 1, sans trouver des vendeurs. On s'attend généralement à une hausse ultérieure.* » Die verdere rijzing zoude waarschijnlijk ook plaats gehad hebben, hadden niet eerst geldgebrek aan de meeste beurzen en vervolgens de politieke gebeurtenissen ze gestuit. Met behulp van conversiën, nieuwe leeningen en het in werking brengen van andere kredietmiddelen, betaalde Spanje nog vier jaren regelmatig de interest der staatsschuld, loste jaarlijks eene serie der leening GUEBARD af, kortom voldeed aan al zijne verbindtenissen, tot dat eindelijk de beruchte cortesitzing van 1834 aan den schoonen droom een einde maakte. Toen schreef hetzelfde Parijsche huis: » *Vous aurez connaissance des projets de loi de M. DE TOURNAY; (de zoogenaamde conversie of reductie, op goed hollandsch bankroet) c'est une mesure fâcheuse, mais indispensable, cela ne pouvait continuer ainsi!* » Men weet — helaas maar al te goed in Nederland! — dat na lange discussiën het voorstel aangenomen werd, de 5 pCt. perpetuëlen voor ½ in nieuwe werkelijke schuld (Ardoins) en voor ½ in passieve schuld te converteeren. Na de tegenwoordige prijzen (Ardoins 16½ en passieve 4) hebben dus de 5 pCt. perpet. 12½ pCt. en de 3 pCt. perpet. (½ van de 5 pCt.) 7½ pCt. opgebracht. De burgeroorlog, die Spanje's rijke gewesten sedert eenige jaren verwoest, heeft zondertwijfel veel tot zoodanige waardevermindering bijgedragen; edoch is het niet onwaarschijn-

lijk, dat ook zonder dien noodlottigen twist het financiële stelsel, in weerwil van de eerste reductie niet had kunnen worden staande gehouden. — Ook Rusland was in de jaren 1831 en 1832 in burgeroorlog (door de aanhangers van het monarchale principe aldus genaamd) gewikkeld; ook in dit rijk was een goed deel der bevolking in opstand, aan dapperheid den legerscharren van don CARLOS ten minste gelijk; ook daar was het uiteinde van den strijd niet met zekerheid te voorzien. Dan daar de geldmiddelen in den oorlog veelal den uitslag geven en Rusland door zijn krediet over de grootste sommen kon beschikken, zoo vleiden zich de beurzen — die alle anti-revolutionnair zijn — te regt met de zege van dit rijk, die zij zelve hielpen bevorderen. Daarom heeft men de 5 pCt. Russische schuldbrieven niet tegen 18 pCt. zien verkoopen; ja zij zouden — wij vertrouwen op het oordeel van alle deskundigen — kwalijk zoo diep gezonken zijn, al had ook de verbitterde strijd in Polen nog tien jaren elk jaar een nieuw Russisch leger weggemaaid. De Spaansche effecten zijn echter wel tegen 18 pCt. aangeboden; dus ligt de schuld niet alleen aan de politieke gesteldheid.

Toen in het voorjaar van 1836 een aanzienlijk kapitalist den vermaarden Israëlitischen bankier bekommernis daarover te kennen gaf, dat Portugal om de inkomsten of ontvangsten van den staat tot het bedrag der benoodigde uitgaven op te voeren, telkens op nieuw tot kredietmiddelen moest toevlugt nemen, antwoordde hij in zijne beknopte taal: » *No fear Sir, while I shall live, Portugal scarcely will cease to pay,* » dat wil met eene korte omschrijving zeggen: » zoo lang ik leef, zullen de nieuwe leeningen door mij geplaatst worden. » Vier maanden later was de bankier overleden, en tweemaal vier maanden later verwittigde het Portugeesch bestuur den staatsschuldeischers, dat bij de onmogelijkheid om koopsters voor eene nieuwe leening te vinden, de interest voor het loopende semester niet in geld, maar in bons op de schatkist betaald of gekapitaliseerd zou worden. Die uit de coupons voortgesproten schuldbrieven zijn thans tegen 25 pCt. — de onbetaalde interest-coupons van Spanje tegen 10 pCt. — aangeboden. In Portugal was, tijdens de schorsing van betaling, vrede zoo binnen als buiten 's lands. De verregaande vermetelheid der partijen is eerder het gevolg, dan wel de oorzaak van den deerniswaardigen toestand der schatkist, die het bewind belet met kracht tegen de partijen te handelen.

In het ons ter inzage gegeven staten-faillietboek ontbreekt tot heden eene analoge correspondentie nopens de Grieksche financiën. Zoo iemand officiële stukken mogt bezitten, wij zouden hem eenen gretigen kooper daarvoor kunnen aantonen. Intusschen heeft het boek eene voortreffelijke acquisitie gedaan aan al de vertoogen, waarmede de deerniswaardige houders van Grieksche effecten in den jongsten tijd de groote kolommen van het *Handelsblad* en den *Avondbode* hebben verrijkt.

Maar als stukken van bijzondere waarde prijken in de verzameling de brieven van een aanzienlijk hu's van negotie in de Nederlanden. In het jaar 1822 schreef hetzelfde: » De instelling van een amortisatie-syndicaat op eene grootere schaal voldoet aan eene behoefte; Nederland zal even goed als andere staten zijne schulden allengs aflossen. » In 1824: » De nieuwe leening van het syndicaat is zeer aanzienlijk; (100 miljoen gulden domein-losrenten) evenwel moet zij tot verbetering van 's rijks financiën strekken en het vooruitzicht op de integrale vervulling aller verbindtenissen bevestigen. » En in 1826, toen het syndicaat de inschrijving op eene partij van 40 miljoen gulden domein-losrenten onder ingewikkelde en voor hetzelfde vrij ongunstige voorwaarden openstelde: » Deze nieuwe uitgifte van schuldbrieven kan niet verontrusten, als dienende voornamelijk tot de in-trekking van andere effecten. Maar al bestond er ook een geheim deficit in 's rijks geldmiddelen, het zal nimmer aan nieuwe geldschietters in ons land ontbreken. » En in 1830, bij gelegenheid van de inschrijving op 3½ pCt. schuldbrieven van het syndicaat, toen alle publieke effecten eene schier nimmer gekende hoogte bereikt hadden: » De gunstige gelegenheid, om aan deze eerste serie deel te nemen, moet niet verzuimd worden. De hier en daar wegens de gestadige vermeerdering onzer nationale schuld geopperde vrees is overdreven. Hier zoude men zich door eenigen twijfel aan de behoorlijke betaling van interest of vastgestelde aflossing van kapitaal inderdaad belagchelijk maken; de kassen van alle kapitalisten van Nederland en nu ook van Duitschland staan aan ons gouvernement ter beschikking. »

Eenige maanden later werd de betaling der opgezegde losrenten op onbepaalden tijd uitgesteld; — een begin van bankroet!

In het jaar 1831 schreef het geachte huis van negotie: » De buitengewone omstandigheden noodzaken tot buitengewone leeningen; bij de daarmee verbonden groote voordeelen (NB. verliezen voor de schatkist!) zullen deze spoedig geplaatst zijn. » Zoo ongeveer schreef het huis ook in 1832, 1833, 1834 en 1835. Slechts werd in de latere jaren nog aangemerkt: » althans daar Engeland, Duitschland en zelfs Frankrijk zoo aanzienlijke beleggingen in onze effecten doen. » (NB. zich van zoo veel jaarlijksche interest van Nederland meester maken.) In 1836 eindelijk berigt het huis: » Het is waar, de rijksontvangsten kunnen de uitgaven niet dekken en de belastingen zijn reeds te hoog opgevoerd, om ze nog verder te kunnen verhoogen; maar zeer ten onregte zoude men wegens de betaling der interest ongerust zijn. Ons bestuur en de meerderheid der Staten-Generaal beseffen de noodzakelijkheid, daarop geen inbreuk te doen; zoo LANG DIT VOLGRHOUDEN WORDT, ZAL HET NIMMER AAN GELDSCHIE-TERS ONTBREKEN, AL ZIJN OOK JAAR OP JAAR NIEUWE LEENINGEN NOODIG. » Zoo ongeveer schreef het huis ook in 1837 en laatstelijk eenige weken geleden.

Intusschen vereischt de staatsschuld thans f 40,709,895 jaarlijks (men vergelijk de vertoogen in de *Arnhemsche Courant* van 30 October en 20 November). Brengt men daarvan zes miljoen jaarlijks, als waarop het volgens de nieuwere beslissing der conferencie zal nederkomen, voor het Belgisch schuldgedeelte in afrekening, zoo blijven f 34,709,895 voor Nederland (*). In 1818 vereischte de staatsschuld der vereenigde Nederlanden

(*) Vermits hier niet van het regt, maar van daadzaken gesproken wordt, is niet f 8,400,000 maar slechts 6 miljoen gulden als eventuele ontvangst ondersteld.

niet 81 miljoen niet 15,650,000 (interest van 626 miljoen 21 pCt. werkelijke schuld). Met berekening van de som en de hoegroothed der besolking is dus het door de staatschuld vereischte bedrag binnen 20 jaren op bijkans het wettelijke gezeten. Zoodanige verhooging is zonder voorbeeld. Die der Fransche staatschuld onder *Louv* (de Mississippi-actien, enz.) en tijdens het hevigste der revolutie (de assignaten en mandaten) almede die der Spaansche schuld, (onder het beheer van AGUADO) komen daartegen nauwelijks in aanmerking.

Uit de verhaalde omstandigheden blijkt, dat alle staten, die, ook in tijd van vrede, om de inkomsten tot het bedrag der uitgaven op te voeren, tot het kunstmatige middel van telkens nieuwe geldleeningen toevlugt nemen, in eenigen tijd zich bankroet moesten verklaren; dat de staat van faillissement onloochenbaar bestaat, nadra het bewezen is, dat ook onder gewone omstandigheden de uitgaven niet door de ontvangsten kunnen gedekt worden, gelijk in Nederland ontwijfelbaar het geval is; dat alleen het tijdelijk de verhooging van het bankroet van omstandigheden afhangt, gelijk bij den overschuldige particulier, die, naarmate hij langer den schijn van solvabiliteit weet te bewaren, ook langer het noodlottig oogenblik van bankroetverklaring weet te verzagen. — Engeland, dat bij alle gelegenheden ten bewijze wordt ingeroepen, hoe de lasten van een overgrote schuld kunnen worden gedragen, heeft nimmer op het kredietstelsel geleend; intusschen heeft onder gewone omstandigheden nimmer eenige leening opgenomen, integendeel sedert 1815, bij vermindering van lasten, nog een niet onaanzienlijk gedeelte der staatschuld afgelost. Nederland daartegen heeft, zoo in gewone als buitengewone omstandigheden, zoo in den vrede als in den staat van oorlog, zijne schuldenlast vermeerderd, en wel op eenen vrij wat grootere schaal dan Mexico, Columbia, Peru, Chili, Griekenland en Portugal, wier schulden gezamenlijk bij lang na die van Nederland niet evenaren, terwijl de bevolking van de meeste der staten die van Nederland overtreft, en de voortbrengselen van den bodem tegen die van Nederland nog meer niet achter staan. —

Buitendien heeft Nederland nog een geheel eigenaardige schuld, die voor nu toe ons bekend is, namens als staatschuld mede opgesomd werd, maar evenwel daargenaast eenige andere afdoening vereischt, de schuld, voortspruitende uit den slechten staat van de muntspecieën, een schuld, die ook, zolang tot jaar vermeerderd, die wij echter bij gebrek aan vaste grondslagen nog maar voorzeker niet onaanzienlijk beoogt hier slechts algemeen aan te wijzen.

Alles overwegende, is het niet alleen doelmatic, maar eischt de rechtvaardigheid, het den hoogste, dat de staat van zaken eindelijk onbewimpeld aan de tegenwoordigen der natie, en aan de binnen- en buitenlandsche crediteuren opengelegd, en tevens een met de middelen van het rijk overeenstemmende schikking beproefd worde, eer onverwachte gebeurtenissen of een weigering aan de zijde der kapitalisten, gelijk in Mexico, Columbia, Peru, Spanje, Portugal, enz. enz. zelfs een schikking onmogelijk maken.

Men zal ook bij deze gelegenheid de oppositie naar gewoonte met smaadreden overladen. Zij verzoekt naar het bankroet, zal men zeggen, terwijl zij nogtans slechts daadzaken verhaalt en van noodzakelijkheden spreekt. Hoe dikwijfel ook de voorspellingen der oppositie zijn vervuld — zij wordt daarom niet minder gelasterd. Hoe werden niet, gedurende een halve eeuw, de Whigs in Engeland bespot, omdat zij standvastig de emancipatie der katholieken als een noodzakelijkheid verklaarden, tot dat deze eindelijk door een ministerie aikal werd ten uitvoer gebragt. Welke verwijtingen moesten zij niet hooren wegens hun aandringen op de verandering in het verkiezingsstelsel! Hoe werd niet de oppositie in Frankrijk door de ministeriën gekoond, tot dat de Jullij-dagen de gegrondheid harer waarschuwingen bewezen! Toen de oppositie in Nederland tot de aanneming van de 24 artikelen ried, hoe werd niet hare vaderlandsliefde door de ministeriën in twijfel getrokken? — en de 24 artikelen zijn, nadat men de schuld nog met een paar honderd miljoen gulden verhoogd heeft, aangenomen en worden door het ministerie als het plegtanker van den staat verdedigd. Thans bewijst zij veel duidelijker, vollediger, dan men de noodzakelijkheid van emancipatie, reform en aanneming der 24 artikelen ooit heeft bewezen, de noodzakelijkheid van een verandering in den staat van financiën. Zij zal mogelijk weder in de woestijn preken — maar de tijd zal haar ook hier rechtvaardigen en bewijzen, dat het beter is, naar hare raadgevingen te luisteren, dan tot het uiterste toe te trotseren.

Het is onmisbaar, dat dezelfde oorzaken tot dezelfde nulkomsten moeten leiden — en de voorbeelden zijn schrikverwekkend voor ons opgesteld! Redde zich bij tijds, wie niet door den konvloed wil worden weggespoeld!

DRUKFOUTEN.

In ons nummer van Dingsdag, 20 November, zijn eenige drukfouten ingeslopen. — In het heursberigt moet op de som van f 17,516-25 onmiddellijk volgen de eerste aan het einde geplaatste volzin: »daarvan geniet de goudschiet 7 pCt. van 51, lees: 5 78, dat is 100 pCt.
In het artikel des Mengelwerks, noot 1, staat: volgens de wetten van 24 April 1836 f 1,000,000, lees: 21,000,000.
In het Bijvoegsel, 2de kolom, in het midden, staat: heden biedt Portugal zijne 5 pCt. te vergeefs tegen 3 pCt. aan; lees: tegen 30 pCt.

Marktprijzen te Arnhem.

Vrijdag 23 November 1838.

Goud: *Wett* van f 10.00 tot f 12.00; *Nieuwe Wett* van 1838 van f 8.50 tot f 11.50; *Regge* van f 6.20 tot f 7.30; *Boekweit* van f 4.80 tot f 5.20; *Graan* f 4.50 tot 5.00; *Voerhaver* van f 2.20 tot f 2.80; *Paarde Boonen* f 4.50 tot f 5.30; *Graauwe Erwt* van f 7.50 tot 9.75; *Groene Erwt* van f 7.50 tot f 10.00; *Aardappelen* van f 1.30 tot f 2.00; *Druiven* van f 0.65 tot f 0.75 het pond.

Burgerlijke Stand.

TE ARNHEM.

Gehuwd: 17 Nov. J. Witmond met H. M. Cornelissen. — K. S. van Beijnum met F. le Grang. — 21 Nov. J. Schweikert met M. Maagdans.

Bevallen: 16 Nov. M. Jansen, geb. van Alen, Z. — P. Niceman, geb. Stokman, Z. — 17 Nov. J. A. van der Borg, geb. Putters, D. — A. E. C. van den Heuvel, geb. Michaëlis, D. — 18 Nov. H. Kerkhof, geb. Hofman, Z. — 20 Nov. M. Philippens, geb. de Zwart, D. — 21 Nov. A. M. J. Koels, geb. van Nieuwenhoven, Z.

Overleden: 20 Nov. J. G. Kerner, 37 j. — B. Coelen, Echtgenoot van H. Peikman, 47 j. — C. Loman, huisvrouw van H. Tubbfug, 83 j.

TE RUTPHEN.

Gehuwd: 19 Nov. J. A. F. Andriessen met J. Hendriksen. — 21 Nov. W. Barink met J. H. Egeink. — T. Bartels met G. Schut. — C. E. Oudeniet met M. J. Tax.

Bevallen: 14 Nov. C. C. W. Kelder, geb. Muller, Z. — J. Heutink, geb. Vreman, D. — 15 Nov. A. Schifferstein, geb. Holleboom, D. — G. Krieger, geb. van den Bovenkamp, D. — 16 Nov. M. Albrecht, geb. Kolkman, D. — G. J. van Wouda, geb. Maas, D. — 17 Nov. M. S. van Leuven, D. — W. A. Kappert, geb. Lijzen, Z. — 18 Nov. H. J. de Wilde, geb. Halfman, Z. — J. M. Klawer, geb. Akkerman, Z. — M. Blom, geb. Sprokhout, D.

Overleden: 14 Nov. M. S. Berkenmaad, Wed. Adriaansen, 83 j. — G. J. Gerritsen, 8 d. — 15 Nov. A. K. Jansen, 41 m. — 16 Nov. Doodgeb. Z. van A. Makink en J. Muiderman. — 17 Nov. J. Bisschop, 83 j. — 19 Nov. A. Smit, 67 j. — 20 Nov. J. Lammen, 66 j.

TE TIEL.

Gehuwd: Geene.
Bevallen: 15 Nov. H. Heijzeaar, geb. Koolhout, Z. — S. A. C. van Rosmalen, geb. de Jongh, D. — 21 Nov. A. Russen, geb. Crispians, D.
Overleden: Geene.

Advertentiën.

Mijne geliefde Echtgenoot, *H. E. THIEME*, is heden voormiddag zeer voorspoedig verlost van een welgeschapene dochter.
ARNHEM.
den 23sten November 1838.
P. C. D. RAUEN.

+ + + De Notaris *NIJHOF*, zal, den 3den December aansaande, des namiddags ten 5 uur, bij *FLORENT* op de Steenstraat te Arnhem, publiek verkoopen op dag:

22 perceelen sijne en andere *DENNEN*, voorts *ACALIA*, *APPEL* en *PERENBOOMEN*. — De Dennen ten deele zwaar en geschikt voor Masten, Timmerhout, Rekken, Slieten, enz., ook is er gading voor Wielendraaiers. — Zullende 2 dagen te voren, op het Geldersch-Spijker bij Arnhem, uitgebaakt en te zien zijn, op aanwijzing van den Tuinman.

+ + + De Notarissen *van ROSENTHAL*, te *Felp* en *Mr. HOOGLANDT*, te *Dieren* residerende, zijn voornemens, om, namens hunnen principaal, op Dingsdag den 4den December 1838, des voormiddags om 9 uren, in het Logement de Kroon te Dieren, publiek te verkoopen:

Onderscheidene perceelen *EIKEN* en *BEUKENBOOMEN* en *EIKENAKKERMAALS* *HOUT*, benevens eenig *SNOEIHOUD*, uitgebaakt in de voormalige Domaniale bosschen bij Dieren. — Op een jaar credit. — De aanwijzing geschiedt door den Boschwachter *van der BERG* op den *Rouwenberg*, of door den werkbare *REINDERS* te Dieren.

+ + + Aan een Instituut voor oude en moderne Talen vraagt men, zoo spoedig mogelijk, eenen *SECONDANT*, van eene der Protestantsche Belijdenissen, in staat om de levende Talen, Mathesis, enz. grondig te onderwijzen. Adres, onder Letters D. N., bij den Boekverkooper *J. A. DOIJER*, te Arnhem.

+ + + Bij den Boekverkooper *C. W. TIEL* te Arnhem, is op heden van de pers gekomen, en alom verkrijgbaar gesteld:

LEERZAAM VERMAAK, of *LETTERGESCHENK* voor de Nederlandsche Jeugd in verhalen; door *C. van der Vijver*, met gegr. platen f 0.90. De naam des schrijvers reeds zeer gunstig bekend zijnde, zal dit zoo nuttig als aangenaam Kinderwerkje, mede zeer geschikt tot *St. N. I. COLAAS-GESCHENKEN*, wel gene verdere aanbeveling behoeven.

+ + + Op den 22sten November 1838, heeft *C. A. THIEME*, te Arnhem, aan het Edel Achibaar Bestuur zijner woonplaats, ter vertaling in het Nederduitsch, vertoond: *Die Heideschenke. Irisches Volks-gemälde von LUDWIG STORCH, Bunzlau, 1837.*

Te Arnhem, bij *C. A. THIEME*, Boekdrukker.